

श्री सामंदिहो

आर्य समाज

2421

ASIA ARCHIVES

गुरु श्रीगणेशायनमः॥ स्त्रिकोतद्विनअलक्षेनकोपोस्त राम
 लीधिते॥ ॥ छायासन्नवलधिर्यसोरगानिवा
 र्सावर्णरतिआठलक्षणाकास्थानहुन॥ ॥ पा
 उदेविशिलतलककालक्षेणाअलक्षेणाकदिह
 न॥ पाउ१पैला२रेखा३अंगुष्ठा४मंगलि५नख६

॥१॥

पैतालाकोएष्ट७कुर्कुचाणगोलीगांठा९गोलिगा
 ठामनिकादुईषष्टि१०ढादुनसा११पिरैदु१२पि
 रैडाकारै१३धुंडा१४तिग्रा१५कम्बर१६चाकर१७
 चाकरकोहाड१८भगर१९भगउपकीजगा२०नाभी
 मनि कोपेट२१नाभि२२दुईकोखा२३कोखापरिको

गुरु

पिबुं २४ पेदु २५ त्रिवलि २६ रौं कापत्ती २७ हृदय २८ द्वा
ति २९ दुई लन ३० लन कामं टा ३१ खगालि हादू ३२
कारि ३३ पाशुरा ३४ द्युगाने राकारे रा ३५ हात
३६ हात को पिठ ३७ हात केला ३८ हात केला कारे
रा ३९ अंगूछा ४० अंगूला ४१ नख ४२ पिबुं ४३

॥२॥

रुद्र घंटी ४४ घंटि ४५ चुंडो ४६ गाला ४७ पुर्पूरा ४८
मुख ४९ वठ ५० हात ५१ जिम्रो ५२ घंटिका ५३ तालुः
५४ हाशो ५५ नासिका ५६ दाका ५७ नेत्र ५८ परेलाः
५९ आरिभुमी ६० कान ६१ निधार ६२ कपाल ६३
थूँठो ६४ रौं ६५ ऐतिल दारा को विचार गरण ॥ ॥

गुरु

पैताला कोलक्षणा ॥ चिह्नापुष्ट कबला बरोवर पसि
नान आडन्याताता रक्षयो रहुं उत्त वदो सुख भोग ग
न्यीरुवस १० ॥ रुषारा तो रं न भया का टे ठो द्वा आ न
या का सुपांजलो आका न्या मा सुविना सेषा हुं उत्त
वदो दुख भोग ग र्णा रुवस ॥ ११ ॥ चक्रा सर्वतो भद्र

राम

॥ ३ ॥

व

संख कमल खजा मा द्यो द्रुव रस्तारे रवा हुत्त सो रं
नि रुवस ॥ १२ ॥ मा जकि ओलिसंमउ द्रु रवा पुग्पा
का पुग्पा को रुस्त अयंड भोग गन्यी रुवस पुपाज
लो सर्पजलो कौवा जलो रेवा रुस्त सो दरिद्रिः
रुवस ॥ १३ ॥ बुधि अगुठिको उंचो मा सुले पुष्टः

गुरु

भयाको वाटू लोह वसत वडो ऐश्वर्य को भोग गन्या
हुइ ॥ टेढो छोटो चेतो ह वसत सुख को नासग
रोस ॥ १४ ॥ साइँ चेतो ह वसत विधवा ह वस ला
मु ह वसत अभाजि निह वस ॥ अहो लोको कोम
ल जो रमा विचमा छि द र न दे सिन्या वाटू लाः

राम

॥ ४ ॥

३१

पिठमाउचो भयाको हुत्तल छिन वति कहि छे ॥ ला
माहुत्त वेइपा ह वस मा सुविना से प्राहुत्त हरि दि
ह वस ॥ १५ ॥ छोटा हुत्त छोटा आयु भया कि हु
वस ॥ टेढो हुत्त टेढो बुधि भया कि ह वस च
पराहुत्त दासि ह वस छोटाछाछाहुत्तः

गुरु हरिद्विहवस ॥१६॥ अडवा जैचखा काहू उतठे राम
 रैखसम्मारि अर्का किचा क र्शिहवस ॥१७॥ दि
 ह्यको-पै तालाले धुलोउ ठा उद्वै दिडो लवे
 म्पा रुवस तिनकुललाई पिडाग रोस का म्ही
 औ लाले भै छु दे नत व्या फू व्या हि ताखसम्मा ॥५॥

रि अर्का संग जावस अनामि कार मा धे औ लिले भै
 छु दे नत दुइखसम्मारि तीन्धी सग जावस ॥१८॥
 अनामि त्रिकार मा जको औला छेये छत्त विध
 वा रुवस गोडा कातर्ज निदे रि वि बुढि औ ठो
 ऐ छुडा छत कं न्ये मा वे स्या रुवस ॥२०॥ २०॥

॥३॥

कमलौ. सु. ६. लोपा नो नो. ॥ ३३ ॥ पार्तिः
॥ ३३ ॥ पार्ति नो नो. ॥ ३३ ॥ पार्ति नो. ॥ ३३ ॥
॥ ३३ ॥ पार्ति नो नो. ॥ ३३ ॥ पार्ति नो. ॥ ३३ ॥
॥ ३३ ॥ पार्ति नो नो. ॥ ३३ ॥ पार्ति नो. ॥ ३३ ॥
॥ ३३ ॥ पार्ति नो नो. ॥ ३३ ॥ पार्ति नो. ॥ ३३ ॥
॥ ३३ ॥ पार्ति नो नो. ॥ ३३ ॥ पार्ति नो. ॥ ३३ ॥

॥३॥

॥३॥

काई पर. माइमा. चोत छत. हरिद्विणिह वस्. नसादे
बि. न्याभया. सददि. दु. र. र. नु परापीह वस्. रोम
ले. युक्तभया को भयादासिह वस्. मासु विना सो प्रोभ
या. अभागिनिह वस्. ॥ ३३ ॥ ॥ गो लिगाठा को—
गुप्प भया का. नसानदे रियन्या. बादूला. एस्ता भया

गुरु

बड़ो कह्यो न कत दिखन मा जमा गै द्रो भया को गी राम
ला दूला एला भया वडि अभागि निरुवस ॥२४॥ ठोइ
नसा को - बरो वडेंचो भया वडिया रुवस चे पडा भ
या का छत अभागि निरुवस मा जमा सा है उंचो छत
वेशा रुवस लामु रुवस त दुखि रुवस ॥२५॥ पीडैडा ॥२॥

को - रौं न भया का चि द्या वरो व क्रमेलो डोला हुदै
आया को नसा न देखिया का देखता मा रामा रुडन
त्यो लि रा निरुवस ॥२६॥ रोम कपमा एकरोम रुवस
रा निरुवस दुई रोम भया सुख को र्या न रुवस ति
न रोम भया कि विधवा रुवस ॥२७॥ घुडा को - वाद

ॐ

ला. मासुमाबुडा का. भया कि स्त्रिलक्षणा वति क स्या की राम
छ. मासुविना. हाडमात्रिदे विद्या का भया वेश्या हवस्
उचा भया दरिद्रि हवस् ॥२८॥ तिग्रा को न सान दे
विद्या का. हाति का सुठ जस्तो. आकार भया कि चिह्न
साना. डोला. रोम न भया का. हंउत्त. सो स्त्रि रानि हवस् ॥८॥

॥२९॥ रोम भया का. हंउत्त. विधवा हवस्. दा विला जस्ता
चे पत्ता हंउत्त. अभागिनि हवस्. दुई ति। ग्रा. जोरी
मा. धुंडा का नजि क छिद्र. परो सत्त. त्यो स्त्रि वडोः
आपति क न पावला. तिग्रा को दाला का रो भया कि
दरिद्रि रानि हवस् ॥३०॥ चौ विस्. अगुल प्रमारा को

५६

कंम्यरजो छ. सोस्त्र. कोवडोवर्णी छ. वडोभागवन्ति.
स्त्रिकामात्रदुन्दु. चाकको उचा. चारकुनापन्या
को. सोउतम. कस्याको छ. ॥३१॥ नम्रभयाका. चे
पयमासुनभयाका हउत्त. त्योस्त्रिकनवडोकष
हवस्. चाकमासानासानारोमहवत्तसोस्त्रिवडि

राम

॥९॥

उरिप. वीधवद्वस्. ॥३२॥ स्त्रिका. चाकेरुपिजोविम्ब
छ. सो. उचो. पुष्टदूला. हवत्त. वडावडा. भोगगन्याह
वस्. भाहेंदेवि. अतिरिक्तजो छन. सोअलक्षणाकस्या
का छन. ३३ कम्परमणिकाहाड — कईथकाफलजै.
वाहूला. कोमलमासुलेपुष्टभयाका. त्रिवलिक.

शुक्र नद्यो का. एलो. हवस्त. वडा यसो र्य को भोग गगरो सु. व. राम
सम्मीपियारि हवस्त. ॥ ३४ ॥ भग को - कम ह भया
को. क दुवा का पृथ जलो सा हो आकार भया को:
शानिका. का धजलो. आकार भया का हवस्त. व
डो क ह्यारा क न दित्या हवस्त. ॥ ३५ ॥ वों उः पत्ति. ॥ १० ॥

भग को उचा हवस्त. प्रमथे. कं न्या ज न्योत्. दाहि
ना पत्ति. भग को उचा हवस्त. प्रथम पुत्र ज न्योत्.
भग को ऐ जो छ न. मुसा का जलो को मल हउत्. भ
ग का विच को. मनि जो छ. गु प्र हवस्त. जाप्रा सित मि
ल्या को हवस्त. दूला उचा. रक्त कमल का जलो. का

गुरु

राम

ति भया को सो भग लक्षिणा भनिक ह्या का दू पिपल
का पात का जलो आकार भया को पनिल दो रो कृष्ण
को छ ॥ ३६ ॥ मृग का घु र जलो आकार भया को चुद्धा
का जलो आकार भया को ता दू जलो आकार भया
को वहुतै री मले पूर्ण भया को री मले धा किया को ॥ ११ ॥

मणि जो छ सो दे रिया को रस्ता बरु को भग अलक्षन
भनिक ह्या को छ ॥ ३७ ॥ सब का भम राज लो आकार भ
या को भग भया की अलि बाजि ह्वर बे पड़े कषण कै ला
गा को भग भया तो बडो अलक्षन क ह्या को छ सो लि
दासि ह्वर ॥ ३८ ॥ वीस का वेत का पात जलो आका

ग्रह

भयाको. दृष्टिको जस्तो रोम भयाको. अज्जो. मणि भ
याको देवनामा. धनिया. आकार भयाको. जो प
दा को जस्तो. आकार भयाको. लामु मणि भयाको
एस्तो भग. असु भक द्या को छ. ॥३९॥ भग का उप
र का जगा को. लामु. उच्चा. पुष्ट. को मल. कमल.

राम

॥१२॥

तेमले युत भयाको. दक्षिणा वर्त. भमरो. भयाको सो
वडो रु. उत्तम क द्या को छ. एसलाई. सास्त्र मा. जघन
भनिकहिन्छ ॥४॥ सो जघन. भयाको. विष्णु. वे.
वामा वर्त. भमरो. मासुन भयाको. टेढो रु वस्तु.
सो जघरा. भयाकी. स्त्रि. विधवा रु वस्तु. गैशो. रुषा

गुरु

भयाकि. लि सदा सर्वदा. दुति रुवस. ॥ ४१ ॥ नाभी राम
देखि. उधोज घन देखि उ भो. सो विल कं हि रु.
सो विल को. लामु लामु रुत. को मल रुवस. थो
रा उचा रुवस. सो वडो. लक्षिणा कल्या को छ. राम
ले युक्त भया को. न सा देखिया को. रुवस वदो अ ॥ १३ ॥

लक्षणा रेखाले युक्त भया को छ. ॥ ४२ ॥ नाभि को जे
दक्षिणा वर्त. भमरो. चया को रुवस. तो लि. सुख
को स्थान रुवस. वामा वर्त भमरो भया को. उक्तानु. भ
या को. स्पष्ट गाठो भया को. एलो नाभी रुवस. सो
अलक्षणा हो. ॥ ४३ ॥ को घालामा. भया की. जो लि छ.

ऊत

ख

शु

सो वदो राजन्मोसः सुकोस्था नदवसः न्यायुताजलो आत्म
कारभयाकोः कोराभया किदवसन् राजाजन्मो
दवसः अथवा राजाजलो द्योरेजन्मो दवसः ॥४४॥
उंचालि वलिदवसः कोषामा भमरादवसः सोस्त्रि
वाजिदवसः अथवा जो गिनिदवसः अथवा दासि

॥१४॥

दवसः ॥४५॥ वरेवर मासु भयाका कोमल मासुमा
हाड्डुया का एसा कोषा का हाड्डु नत सोस्त्रि
पुण्यभात भयाकि शुष कोस्था नदवसः ॥४६॥
जोस्त्रिका कोषामा नसादे बिंदे न नुलामारोम
दवसन् सोस्त्रि वाजि घटि यासित भयाकि दु

गुरु रको. खानि भया कि दवस. ॥ ४७ ॥ नानिका उपर राम
अलिसा नु. पेठ दवस. नसा नदि बिउ न को मलछ
ला दवस. सोलि. स पूर्ण भोग ले यु क्त दवस. त्रित्पा
मिष्टां त्रवा वस ४८ ॥ गाग्रा जस्तो पेठ भया कि द
रिद्रिणि दवस. मृदंग जस्तो पेठ भया कि पत्रि ॥ ११५ ॥

अलद्विणि कस्या को छ. कुमिडा जस्तो पेठ. ज्यव जस्तो
पेठ दवस. सो. लि. दुखि दवस. ॥ ४९ ॥ चाकलो पे
त भया कि. लि. बांजी दवस. अभा गिणि दवस.
लामु पेत भया कि लि. ससुरा कन. पीरोस. अथ
वा. देवर कन पिरोस. ॥ ५० ॥ कमर सानु दवस.

उपा

गुरु

बडि भावति हवसः स्त्रिवसिले युक्त भया कि स्त्रिः राम
पुर्ण भागले युक्त हवसः सो आरौ मः पक्ति भया
कि स्त्रिः सुखसौ भाग्य को त्याग हवसः ॥ ५१ ॥ रोमा
वलिके विषे के लारो मरु उत रोमा वलिः टे ठो ह
वसत रोमा वलिः दू लो हवसत रोमा वलिः विच

॥ १६ ॥

माहि ज्या को हवसः अमैले गरि फल को वित्तार
कारि छः सवका संग वये रग रणी हवसः विधवा ह
वसः अभा गिनि हवसः संपूर्ण दोष भया की हसः
॥ ५२ ॥ रैन भया को वरो वर जे हो न भया को ए सो
हृदय जो स्त्रि को हवसः सो स्त्रि ऐ सो जे ले पूर्ण हव

गुरु

व

सुविधवानहसु ॥५३॥ जोलि काहृदयवाकलोह
वस्तु सो वेशपाहवस्तु द्या न भया कि हवस्तु जोलि
काहृदयमा रोमरुउत्त अवस्य मेव तत्कोरवस
म्मर्लो ॥५४॥ दुई कस्तु का विचमा अठार अगु
ल वाकलो पुष्ट अलो जोलि का छा निह वस्तु

राम

॥१७॥

सोल्लिकनवडो अरव आनन्द हवस्तु हलो गे हो छा
नि हवस्तु सोलि वडि अभागिनि हवस्तु साद्रा
वाहला ठाडा पुष्ट उचो गे हो न भया को वोरव
र एलो सन भया कि जोलि छ सोलि वडि भा
ग्य वंति हवस्तु अनी हलि ठाठा भया का सुक्या

ग्र

का. एस्तात न भया कि. सोलि अभा गि त्रिद्वस.
॥५६॥ जो लि का द दि ना ल न उ चो रु व स. सो लि.
व डि गु ण वा रा. रु व स. संपूर्ण लि मा श्रे त रु व स. वा
उ ल न अ लो रु व स. त स का पे द्वा ग र्भ मा. सु र
रि क म्या. रु व स. ॥५७॥ द त य त्र का. म दू ला ज

राम

॥१८॥

स्ता जो लि का ल न द न. सो लि व डि सिल व न रु व स.
ल न दु प्या. पु ष भ या कि. ल ना का मा र मा व दू त र वा
लि भ या की दू प्या उ प र दू न. चो क ला भ या कि जो
स्त्री छ सो व दू त दु बी रु व स. ५८॥ फे द मा दू ला. क्र
मै ले सा ना रु दे ग या का. ए स्ता. ल न जो लि का छ

गुरु

न. सो. पै. द्वा वयमा वडो. सुख कनपा वस्. पछि दुष. कनपा
वस्. ॥५८॥ जो. स्त्रिका. लन का तुपा. का. ला. हुं उ त. त्यो
वडि. लक्षणा वतिकहि. न्द. लन का दू पा कामा न मा गै
शे ह वस्. लन का तुपा. वहु तलामा हुं त. दु वला. सो.
स्त्रि. धरा धां न्यले. पूरा होला कि ह वस्. ॥५९॥ चा व गालि हर

राम

॥५९॥

भया कि. गेहा भया कि. दइ. ख गालि हाले. वहु ते. दुष पा.
वस्. ॥६०॥ जो. स्त्रिका व गालि. हाड मा सु. मा दु व्या को छन.
त. सो. स्त्रि. उ मा. कं ज्या द भया कि. सो. स्त्रि. द रि. डी रि ह
वस्. ॥६१॥ वध दे वि क्र मे ले. वस्. ग या का छे य न ला
मा. मा सु ले पूरा भया का. र ला. स्त्रिका. कां न सु भ छन.
टे छ. ठु ला. रो म ले. यु त्त भया कि र ला.

शु

कांधभया.विधवारुवस्.पाईकी.चाकर्निहवस्॥६३॥
कुंक्षकोगाठो.मासुमाडु.याको.वहुतमिल्याका.एस्ता.
कुक्षभयाका.लि.वडेवर्णाडनियकस्याकाछन.उचा
भयाविधवारुवस्.मासुविनाका.कुक्षभया.दुखिरु
वस्॥३॥६३॥कारिका.रोम.वहुतसानाछन.कारि

राम

॥२०॥

कारिउचाछन.विद्याछन.मासुलेपुष्टभयाकाछन.
सोवडालक्षणाकस्याकाछन.गैहो.एशादे.षियाका.प
सिनालेयुक्तभयाका.एस्ता.कारिभयाका.लि.अलक्ष
णाकरिन्छन॥६४॥हाडगुप्तभयाका.मासुलेपुष्ट
भयाका.गाठानदे.षियाका.नसानदे.षियाका

शुरु

रोमन भयाका. हातिका. सुठ जैं क्रमैले. साना हुदै आया
का. स्त्रि. का. पाशुरायेला उतम कल्या का छन. ॥ **दृष्ट** ॥ तु
ला. ऐम भयाका पाशुरा. जो स्त्रिका. हुउत. सो विधवा
हवस्. छोटा पाशुरा. हुउत. अभागिनि हवस्. पाशु
रामा. नसा देखिउत. दुख पाउ न्या हवस्. ॥ **दृष्ट** ॥ कम

रामः

॥३१॥

लका. कोपिलाको. आकार भयाका. वठिया. अंगुला
नष भयाका. एला दुई हात जो स्त्रिका छन. सो स्त्रि. वडो
सोख गन्या हवस्. ॥ **दृष्ट** ॥ कोमल उंचाल्या. दुई हात.
जो दर्मा. छि दरन पराणी थोरै लेखा भयाका. एला जो.
स्त्रि. का. हुउत. केला वडा उतम कल्या का छन. ॥ **दृष्ट**

शुरु

हवन-केलामा-छेरैरेखाभयाकिस्त्रि-विधवाहवस-
जोस्त्रिका-रुतकेलामा-कतिरेखाछेनत्त-दरिद्रिनि
हवस-जोस्त्रिकाडुइहातजोदामा-व्रित्तिर-देखि-
परितिर-द्विदर-परोत्त-सो-स्त्रि-माजि-रया-याहवस-
॥१८॥ रामनभयाको-नसानदेखियाको-मासुले

राम

॥१८॥

पुष्ट-भै-उचाभयाका-रुतकेलाकापछाडि-उत्तमक
ह्याकाछन-रुतकेला-कापछाडिमा-रोमहउत्त-सो-
स्त्री-विधवाहवस-मासुनभयाका-नसानदेखियाका
एला-रुतकेला-कापछाडि-अलक्षणाकह्याकाछन-
॥१९॥ लाल-पुष्ट-भयाका-जैशो-लामा-नखजुम-

ॐ

जियाका. ऐस्तारेखा. स्त्रिकाहतमा. भाग्यकाअणुसा राम
रुलेमात्रैपाहुन्. ॥११॥ हतकेलामा. मतस्याका
रु. रेखा. रुपस्त. सो. स्त्रि. भाग्यमाणिहवस्. हत.
केला. मा. सर्वतोभद्राकार. रेखा. रुपस्त. सो. स्त्रि. व ॥१३॥
जो दोलथ. दान. गण्णहवस्. हतकेलामा. कव.

ल. का. आकारजस्तो. रेखा. रुपस्त. सो. स्त्री. रानिहव
स्. रानाहोराजन्मोहवस्. ॥१२॥ हतकेलामा. द
क्षणावर्त. सर्वतो. भद्र. रुपस्त. सो. स्त्रि. चक्रवर्ति.
राजाकिरानिहवस्. संख. छत्र. कहुवाकापिठ
जोस्त्रिका. हतकेलामा. रुपस्त. तस्त्रीदेखी. राजा

गुरु

को जन्म हवसः ॥ २३ ॥ तुलो मानु को आकार भया कोरे राम
घा रुत केला मा रुत सो वनि आ कि स्त्रि हवसः
हति घोडा गोरु घा को आकार वज्राकार एलारे
खा रुत के रामा रुत न स्त्रि दे वि तिर्थ धुं न्या पुत्र
जन्मोस अथवा सिवालय प्रभृति तिर्थ दिवना ॥ २४ ॥

उन्मा पुत्र जन्मोस ॥ २४ ॥ गाडि को आकार जवा को
आकार भया कोरे खा जस्त्री रुत केला मा रुत
सो स्त्रि खेति बाल कि स्त्रि हवस च वल अंकुस ध
नु ईन्को आकार भया कोरे खा जो स्त्रि का रुत के
ला मा हवसत सो स्त्रि राजा कि स्त्रि हवस ॥ २५ ॥

ग्र

त्रीसूल.तरवार.गडा.वर्क्षि.नगरा.ईको आकारभया
का.रेखाहुउत्त.सोस्त्रिवडोजस.भयाकिहुन्दन.ति
म.यापदिपानि.तन्कायस.पृथ्विमास्थिरभैरह
रु॥जोस्त्रिका.दरुकेलामा.वुठि.ओठि.देवि.
कास्त्रिओठि.सम्म.पुग्पाकारेखा.दुवसत्त.अव

राम

॥२५॥

स्य.तस्त्रे.खसंमकन.मार्द्ध.जान्यालेतेस्त्रिकनविवा
दुनगर्नु॥२६॥कम्यपक्षी.स्याल.भ्यागुत्तो.विक्षी.वु
वासा.सर्प.गडाहा.उठ.विरालो.ईको.आकारजस्ता
रेखाजोस्त्रिकाहातविखयेछन.सोस्त्रिवडि.दुखिह
वस.॥२७॥सोजा.पुष्ट.उंचा.रमणिय.अगुलाका

ॐ

आखला मा को मासु माडु व्या का लामा डोला क्र राम
मैले साना हुदै गया का एला अगुला जो लि का
हुउत उतम कस्या का छन चेप्य अउंला आख
ला कामा जमा गै द्वा पर्या रुखा अउला का एष
मारोम भया का एला अउला असु भक स्या का छन ॥२६॥

न॥१९॥ रत्तवर्गा भया का ॥१९॥ अति द्योता अते
त दुवला अति टाछ टाछ भया का स्त्रि रो जि दुदु
न अउला का आषला दूला भया कि स्त्रि दुवि
दुन द्ये ॥१९॥ रत्तवर्गा भया का उंचा एला नख
स्त्रि का वडाल क्षरा का कस्या का छन गै द्वा फ

गुरु

आ. सिपिजस्ता. पहेला. एस्ता नष. भया कि लिखि
दिशि रुवस्. ॥ ८० ॥ संता विन्दु भया का. जलि का
नष. रुउत्त. सो लि. वे स्या रुवस्. पुत्मा का नष जस
पुरुष का रुउत्त. सो एस्. पत्रि दुषि रुवस्. ॥ ८१ ॥
लगा को हाड का मा जमा खोल सा पया को रुवस्.

राम

दाहि न्या. वार्ड मा सुले. पुष्ट भया कि. जो लिख. सा लि.
अति सुभक त्या कि छ. रौ मले युक्त भया कि. जो लि.
छ. को पिठ रुवत्. विधवा रुवस्. ॥ ८२ ॥ टेछो. सरि
भया. कि. नया को कु प्रो सरि. भया कि. लि. दुषि. रुवस्.
॥ ८३ ॥ सो जो. मा सुले पुष्ट भया को. अलसो. एस्तो रुद्र घं टि

राम स्त्रिकोवडो लक्षणा कस्या को छ सुक्या को नसादेरीया को रेंम गुरु
लेयु त्तभया को टेछ चाकलो एस्तो रुद्र घंटी अलक्षणा क
स्या को छ ॥ ८४ ॥ चार अंउलप्रमान को पुष्ट दोलो तेई
तीन रेखापन्या को मील्या को हाडन देखिया को एस्तो
गलो शुभकस्या कस्या को छ ॥ ८५ ॥ मासु सुक्या को चेपता ॥ ८६ ॥

लामु गेट्रो एस्तो गलो अलक्षणा कस्या को छ ॥ ८७ ॥ दू
लो गलो भया कि वाजि रुद्र स्त्रीधवा रुद्रस् टेछो गलो
भया कि चाक र्शि रुद्रस् चेप दो गला भया कि वाजि
रुद्रस् छोयो गलो भया की छोरा न भया कि रु की रु
वस् ॥ ८८ ॥ दुई अंगुल प्रमारा भया को चादलो पुष्ट

उरु

कोमल. ऐस्तो. चूंढो. भयाकी. स्त्रि. लक्षणावति हो. ठूलो.
विचमा. खोर्सी. प. न्या को. चाकलो. रोमले. युक्त भया.
को. ऐस्तो. चूंढो. भयाको. स्त्रि. विदिन. छन. विवाहन
गर्नु. **८४** च्यांगमा. लो ग्या का. रोमन भया का. पुष्ट.
ऐस्ता. स्त्रि. कागाला. बडालक्षणा को. कस्या का छन.

रमः

॥२२॥

वांग. ठुला. दुबला. सेप्रा. साना. रोमले. युक्त भया का
ऐस्ता. स्त्रि. कागाला. अलक्षणा. कस्या छन. **॥८५॥** पुष्ट
वाटुला उंचा. स्त्रि. का. पुर्पुरा. ऐस्ता. बाटिया कस्या का छ
न. रोमले. युक्त भया का. फुश्वा. सुक्या. का. जैद्रा. स्त्रि
का. ऐस्ता. पुर्पुरा. अलक्षणा. कस्या. का छन. **॥८६॥**

शु

वरोवर मासुलेपुष्ट विष्ट्रो सुगंधी भया का वाटुलो ए
स्तो स्त्रिको मुख उतम कस्या को छ एस्तो मुख जो भाग्य
वति स्त्रिका मात्रै दुम्ह ॥९१॥ सेत रक्त वर्ण भया का
डोला विष्ट्रा माजमा खोसा पल्या को जस्त्रिका तष्ट्रो
वठ दुवसत सो स्त्रि रात्रि दुवस ॥९२॥ दुक् फ्रया

राम

॥३०॥

को रुरो एस्तो तष्ट्रो वोठ भया कि स्त्रि अभागि रात्रि
वस कैलो वर्ण भया को ठुलो एस्तो तष्ट्रो वोठ दुवसत
स्तो स्त्रि विधवा दुवस वदुत कलरु गन्या दुवस
॥९३॥ उपष्ट्रो वोठ विष्ट्रो माजमा थोरा अलुगो रो
रोम न भया को एस्तो दुवसत वडोल क्षण कस्या कै

गुरु

छ. फुओ. मा जमा. खोलसो. प-मा को. रोम भया को.
रु वस्त. तो अलक्षणा कछा को छ. ॥ १२४ ॥ गाई का.
दुद जस्तो कांती भया का. वतिस. पुरा भया का. उ
पछेवा. तछा. ब्रोठवरो. वर. अधवा. जेत्. किन्. चि
त्. उचा. एस्ता. स्त्रिका. दात्. लक्षणा. कछा का छ

राम

॥ ३१ ॥

न. ॥ १२५ ॥ पंहेला. कैला. ठुला. लामा. सिपिका जस्तो आ
कार भया का. दुडा. दुडा. भया का. एस्ता. स्त्रिका. दं
त. दुख कोर. घतिया. गतिके. कारण. छन्. ॥ १२६ ॥
तछा प्रतिमा. अधिक. दात भया का. आफु बाल ब
छंदे मा. तस्की मरुतारि मरोस्. जो स्त्रिका. नमि.

गुरु

लगा का दात छन सो राख स मृत भया कि रु वस् । १२॥ दु
डा दात भया की वेश्या रु वस् रक्त कमल को जस्तो का
ती जो स्त्रिको जि भ्रो छ सो सदा सर्वदा मिष्टा ग रा
वस् थोरा से तो भया कि जो स्त्रिको जि भ्रो छ सो को
मल छत त सै लक्षणा हो मा रुमा खोत्सो न भया

रामः

॥ ३॥

को दुष्या माचा कलो भया को एस्तो जि भ्रो भया कि स्त्रि
दुष रु वस् ॥ १३॥ से तो जि भ्रो भया कि स्त्रि को जल
वषय तस्को मरणा रु वस् कैलो जि भ्रो भया कि स्त्रि
कल रु क न पि यारि मानो स वा क लो जि भ्रो भया
कि दरि द्रिणि रु वस् ला मु जी भ्रो भया कि अभश

गुरु

रथान्याहवसः॥९९॥चाकलो.जिभ्रो.भयाकी.गर्व
गर्वा.हवसः.चिह्वा.रक्तकमलका.जस्तो.कान्ती
कोमल.एस्तो.स्त्रिको.तालु.उत्तम.कक्षा.कोछ.॥
॥१००॥सोतो.तालु.भयाकि.विधवा.हवसः.पदे
लो.हवसत.जो.गिणि.हवसः.अथवा.कालो.ता.

॥१०१॥

लु.भया.कि.स्त्रि.कन.छोरा.छाहिको.बडो.सोक.परोस
रथो.तालु.भयाकि.स्त्रि.को.पुरुष.रे.गि.हवसः॥१
॥१०१॥सातु.डोलो.चक्रले.युक्त.भया.को.तिरयो.ला
ल.लामु.एस्ता.घंटिका.हवसत.सुख.कक्षा.कोछ.
कुलो.कालो.हवसत.दुषि.हवसः॥१०२॥दंत.नदे

गुरु

खार्थ थोरा पुर्पुरा फूलार्थ आखा नांचलि थोरै मुसूका राम
ईकन जो हांस छन सोलि को दासो वडोल दारण
कहा को छ ॥ १०३ ॥ वरावर भया का वाटु ला साना
छिदर भया का रत्ना नासिका पुष्ट वडाल दारण क
हा का छन ठुला टुप्यो भया को माऊ मा जै हो भ ॥ १०४ ॥

या को अति अल को एलो लि का नाक अल दारण
कहा को छ ॥ १०५ ॥ ठुप्या मा धुंची या को टुप्या मा
अरु स का जलो कांति भया को एलो क दुया विध
वा ह वस् वडा जे स क न पा वस् चे एयो नाक भया कि
लि पराई की दासि ह वस् अति छोये अति लामु

गुरु:

नाक भया. का. स्त्रि. कलह कन. पिषारो. मान्या. रुवा राम.
स. ॥ १०५ ॥ लामु. झूका. भया कि. स्त्रि को. लामु. आयु
रुवस. एकै पलतु. दुई. ति नक्ष का. भया. कि. पति.
सै लामु. हँवस. आयु रुवस. ॥ स्त्रिका नेत्र जो छन से
कुना मालाल. भया का. जो छन. रात्रि. कालो भ ॥ १३५ ॥

या
या. विचमा. गार्इ. का दुदज सोरइ. भूका. चिह्नो. कांती
भया का. पेल. काला. भया का. एला. रुवस. अत्यतल
क्षरा कल्या का. छन. ॥ ६ ॥ उंचा. आषा. भया की. छोटा.
आयु. रुवस. वादुला. आषा भया कि. वेश्पा रुवस. भे
डा का. भै सी का. जस्ता. आषा. घुमन्या भया कि. स्त्रि.

गुरु

सो अलक्षणा कथा किछु ॥ गार्ड का जस्ता आया भ राम
या कि स्त्रि संभोगमा वहुत आसक्र भया कि हव
सु पहेला आया भया कि स्त्रि घति या त्ना तिमा
आसक्ति भया कि हवस ॥ परेवा का आया भ
या कि स्त्रि घति या शिर भया की हवस लालने ॥ ३६ ॥

त्रभया कि स्त्रि आफना वसम् कन मान्य हवस ये
ए कि जस्ता नेत्रभया कि स्त्रि दुष्ट हवस रुतिका
जस्ता नेत्रभया कि स्त्रि अलक्षणा कहिछे ॥ ३७ ॥ वंड
आयो कानु भया कि केषा हवस दहिनु आयो का
नुभया कि वाजी हवस मरुका जस्ता पहेलो वरा

श्रु

भया. किहवस्त. सो स्त्रि. धूधान्ये. सकल. ऐसो र्यले. पुराहि राम
वस. ॥१०॥ अत्तेत्त. द्यणा. चिह्वा. सां ना. एस्ता. परेला
जो स्त्रिका. दुडंत्त. सो उत्तम. भाग्यले. पुत्त भया किह
वस्तु कैला. दुदुदुद. ठुला एस्ता. परेला. जो स्त्रि. का. दु
वस्त. सो. अलक्षणा. कहिछे. ॥११॥ डौला दाला. सा ॥१२॥

ना. चिह्वा. विचमानु द्या का. कोमल. रोम भया का ध
ना को. आकार भया. का एस्ता. आखि. भुंजी भया कि. स्त्रि.
उत्तम कहिछे. ॥१२॥ क्षर. रोम भया का. खज. मजिया का
वा कला. सो जा. एस्ता. आखि भुंजी भया कि. स्त्रि. अलक्ष
णा कहिछे. दुई. भजी. मील्या का. लामा. पहे लो वर. भ

गुरु याका.एस्ता.पनि.निखि.ध.कयाका छन.॥१३॥ला राम
मा.चाकला.सष्ट.गारि.द्युम्पाका.एस्ता.कान.दु.न्या.
स्त्रि.उत्तम.करि.छे.कानका.मा.रको.दु.दिन.भया
का.वहुन.नसा.दे.षियाका.वांग.पा.तला.कान.दु.
न्या.स्त्रि.निखि.ध.छन.॥१४॥तिन.अगुल.प्रमा.॥३५॥

न.भयाका.को.नसान.दे.षी.या.को.रो.म.न.भया.को.
जै.हो.न.भया.को.अ.ध.ध.य.द्र.ज.स्तो.आ.कार.भया.को.
ए.स्तो.नि.धार.भया.की.स्त्रि.सो.भा.ग.प.व.न्ति.नि.रोगी.
ह.व.स्.॥१५॥यो.स्त्रि.का.नि.धार.मा.स.स्त्रि.व.क्त.
छ.न.ए.ज.अ.सो.र.को.भो.ग.गे.ग.रो.स्.ला.मु.नि.धा.

शुभयाकिले देवक नमारोस्त्र निधारमा रोम दुन्या स्त्रि रामः
वेश्पा रुवस्त्र नसा दुन्या रोगि रुवस्त्र ॥१६॥ जो स्त्रि को
सुंधो चुलठो सो जो छ सो उत्तम हो उचो कपाल उ
त्तम हो हातिका गड स्पल जस्तो कपाल दुन्या स्त्रि
ऐश्वो र्य दूच कहो ॥१७॥ दुलो कपाल भयाकि वि ॥३९॥

धवा रुवस्त्र लामु कपाल भयाकि वाजि रुवस्त्र वाकलो
कपाल भया की नस्त्रि अभाजिनि रुवस्त्र ॥१८॥ भ्रमर
पत्ति जस्तो स्याम काति भया का मिहि धीधा कोमल
दुप्यामा शुम् चिया का टे छा रसा के रा दुन्या उम
कसा का छन ॥१९॥ रुखा दुप्यामा फु य्या का पा

गुरु

तला. पदे. ला. छोटा. रपथा. एस्तो केश. दुन्या. स्त्रि. दुधि. रामः
 दरिद्रि. वाजि. रुद्रस. ॥२०॥ निधारमा. दुई. आसि
 भुजि. का. विचमा. लाल कोठि. रुद्रस. सो स्त्रि.
 मी. दानग. न्या. रुद्रस. हूयमा. विन्दु. रुद्रस. ॥२१॥
 त. अथवा. विद्रु. रुद्रस. सो स्त्री. विदिभाग्यमा. विद्रु.

वस. ॥२२॥ जो स्त्रि. का. दारिद्र्या. सनमा. लाल. विन्दु. रुद्रस.
 अथवा. लाल. चिद्रु. रुद्रस. चार. छो. तिन्. छो. तस्को.
 रुद्रस. ॥२३॥ जसका वांउ. सनमा. लाल. विन्दु. रुद्रस. येक
 पुत्र. भैकरा. तो स्त्रि. वीधवा रुद्रस. ॥२४॥ जो स्त्रि. का. भग
 का. दक्षणा पट्टिमा. विन्दु. रुद्रस. तो स्त्रि. रात्रि. रुद्रस. अ

गुरु

धवा. राजा. कै. क. राज. न्मा. व. स. ॥ १४ ॥ जो. स्त्रिका. ना. क.
का. अधिल. ति. रु. दु. पा. मा. लाल. को. ठि. रु. व. स. न. प.
ठ. व. दि. र. नि. रु. व. स. सो. रु. को. ठि. काला. रु. व. स. न. र. व. स. म.
का. मा. रि. वे. श. पा. रु. व. स. ॥ १५ ॥ ना. भी. दे. वी. म. नि. वि. न्द.
को. ठि. वि. न्द. रु. व. स. न. व. डोल. क्ष. रा. का. ह्या. का. ह. गो.

राम

॥ ११ ॥

ति. गा. ठा. मा. को. ठि. वि. न्द. वि. न्द. रु. व. स. न. सो. स्त्रि.
द. रि. दि. रु. व. स. ॥ १६ ॥ जो. स्त्रि. का. रु. न. के. ला. मा. पु.
पु. र. मा. घं. टि. का. मा. वा. उं. प. डि. वि. न्द. को. ठि. वि. न्द.
ई. ति. न्. ज. गा. मा. ऐ. कै. ज. गा. मा. रु. व. स. न. प. नि. प्र. थ. म.
ग. भ. न्या. पु. त्र. न. मो. स. ॥ १७ ॥ जो. स्त्रिका. नि. धा. र. मा. व.

श्रु

ह्माज्ञे. वनायाको. व्रीसुल. रुवस्त. हजारणास्त्रितस्का रामः
वाकर्णिह्वस्त. ॥२८॥ जोस्त्रिले. मुन्यामा. दाद्रा. येकहे
तस्कादेहमा. अनेकलक्षणा. रुडं तपनि. घाका. संपूर्ण
परिवारको. संभाएगोस्. ॥२९॥ जोस्त्रिका. हातमा. दा
न्या. वर्त. भमरा. रुवस्त. सोस्त्रि. पूरणा. त्मा ह्वस्त. वांवां ॥५२॥

वर्त. भमरो. हातमा ह्वस्त. अलक्षणा. कछाकोछ. नाभी
मा. कानमा. छातिमा. जोस्त्रीका. दक्षिणावर्त. भमरो
छ. सोउत्तम. कछाकोछ. ॥३०॥ पीठमा. दाहिन्यापडि
दक्षिणा. वर्त. भमरा रुवस्त. सोस्त्रि. कन. वरोसुख. रुव
स्. पृष्. का. अत्यमा. दक्षिणावर्त. भमरो. रुवस्त. उं

गुरु

तमरु-पूर्ण-आयु-रुवस-वहु-पुत्र-रुउं-न॥३१॥भग-
काशिलमा-दक्षिणा-वर्त-भमरो-रुवस्त-सोस्त्री-रावि
रुवस-भगकाशिरमा-गाडिको-आकारभयाकि
-वहुत-पुत्ररुउं-वडो-सुष-पावस॥३२॥जोस्त्रि
को-कमरमा-खाडल-प-याकोरुवस्त-खसम

राम

॥४३॥

र-द्वेरा-मरुन-पेटमा-खाडल-प-या-को-अथवा-धि
ठमा-भमरो-रुवस्त-एकभया-खसममरोरु-दुई-भ
या-वेशपा-रुवस॥३३॥गलामा-दक्षिणा-वर्त-भम
रो-रुवस्त-सोस्त्रिवदि-दुखि-विधवा-रुवस-त्रिधा
एमा-सुंधामा-भमरो-रुवस्त-जा-याले-त्योस्त्रि-वि

ग्रु

वाहनगर्नु ॥ ३४ ॥ जलिका. रुद्रघंटिमा. भमरो रुद्रस्त. वीवा
हभयाकावर्षदिनमा. तस्कोरवसम्भरोरु. ॥ ३५ ॥ मस्तक
मावांउपदिभमरो रुद्रस्त. वीवाहगन्याका. दसदिनभिज
मा. तस्कोरवसम्भरोरु. जान्यालेवीवाहस्तकोनगनु ॥ ३६ ॥
कम्बरमा. भमरो भया. वेश्पा रुद्रस्त. नाभिमा. भमरो भ

रामः

॥ ४४ ॥

या. पतिव्रता रुद्रस्त. पीठमा. भमरो भया. खसंभरोरु. वे
श्पा रुद्रस्त. ॥ ३७ ॥ स्वरुद्रवाच ॥ स्वरुद्र अगस्तिकन आगपा
गर्दहन. सुलक्षन भयाकी पति. घटियाशि. भयाकि
हुन्हे. घटियालक्षणा भयाकि पति. पतिव्रता. संपूर्ण
ऐश्वर्यको भगणगरपा हुन्हे ॥ ३८ ॥ वटियालक्षणात्रे.

गुरु

युक्त भया कि. स्वसमै रूपि देवता. मानि रहु छे. छटियाल
क्षणा भया कि पनि. स्वसमै. रूपि देवता. मानि रहु छे. ए
स्मा कारणा. श्रीविश्वेश्वको. अनुग्रह मात्रै छ. ॥ ३९ ॥
जासिले. पूर्वजन्ममा. श्रीमहादेव. पावति को. अणो.
क प्रकारको. गर्हना. कपण. ले पूजा गन्या का छन.

राम

॥ ४५ ॥

सोस्त्रि. ए. सजन्ममा. अनेक प्रकारका. गर्हना. कपण.
पै हुन पाउछन. ॥ ४० ॥ जोस्त्रि. ले. पूर्वजन्ममा. तिर्थ
मा. देह न्याग. गरिया का छन. तिथिमा पातक. मोचन
गन्या का छन. जोस्त्रि. शिलकानदि. भैतको जन्म हु
न्छ. तन्का देहमा. संपूर्ण. लक्षणा. पनि. हुन्छन. ॥ ४१ ॥

श्रुत जनले. पूर्वजन्म मा. महोंदेवपार्वतीको. पूजागम्याको राम
है. सोल्लिवठिया. लक्षणले. युक्तभै. स्वस्म कापनि
वर्णमारुन. छन. ॥४३॥ वठिया लक्षण. जो न. स्त्रि
का. देहमा छन. सो पनि व्रता दु. छन. छन. सो गर्ष. मो
क्षपनि. लक्ष्मीनेले. मिल. छ. ॥४३॥ वधिया लक्ष ॥४६॥

रात. वठिया चित्रले. युक्तभयाका जो. स्त्रि छन. छे
ये आयुभयाका. स्वस्मको पनि. लामु आयुगराउं
छन. सो स्त्रि. रुषमान. कास्थान. पनि. दु. छन. ॥४४॥
जुन्योले प्रथम. कन्याका. लक्षणको विचारगनु.
ताहा देखिनु. लक्षणले युक्तभयाकि. कन्या. कन.

गुरु

विवाहगुरुं घटियालक्षणाभयाकिं कन्या कन वद
चीत् पतिविवाहगुरुं ॥ ४५ ॥ स्वामिकार्तिक
जोहृन् अगतिनामा मुनिकन आजागर्ह टि
स्त्रिका सुषकध्याना त्रिमितस्त्रिका पुं पूरार्ति
लक्षणा मैले कल्या आहो देवि उ प्रातः समाप्तः ॥

राम

॥ ४७ ॥

अथ प्रकार का विवाह कहिहन् ॥ ॥ ब्राह्मणविवाह ॥ देववि
वाह ॥ आर्यविवाह ॥ प्रजापत्यविवाह ॥ असुरविवाह ॥ गं
धर्वविवाह ॥ राक्षसविवाह ॥ पैसाच विवाह ॥ ५ ॥ ॥ कन्या
लाई गदना कपरा पैसाई कन सम्मानने आफैले वरक
नथोलाई कन जो कन्या दान गरिहो सो ब्राह्मण विवाह हो

गुरु

रेस्ता विधिले कन्यादानगरणी प्रहय्या आफ्रादेखिउ
धोदस आफुसमेत् आफुदेखीउभोदस ज्मा एका
ईस् पुस्ता पवित्र दुन्दु ॥१॥ संपूर्णयत्तको म
डपवनाई आचार्य वृत्ताको वरणागरिकन्यादानग
र्त जो छ सो देवविवाह हो ॥ सो कन्यादानले आफु

साम

॥४८॥

देखि उभो २ आफुदेखि उधो आफुसमेत् २ ज्मा चौधपु
स्ता पवित्र दुन्दु ॥२॥ वरकनवोलाई जो नले समेत क
न्यादानगर्त जो छ सो आर्ष विवाह हो ॥ सो कन्यादान
ले आफुदेखि उभो ३ आफुदेखि उधो आफुसमेत् ३ ज्मा
छ पुस्ता पवित्र दुन्दु ॥३॥ वालखमास्त्रिपूरखभैक

गुरु

न. वरकन्या कन. वरकन्या कन. ऐल्दा. देविजस. कं. न्या.
का. वा. बुले. त. सै. वर. कन. कं. न्या. द. न. दे. व. स. सो. प्र. ज्ञा. पति.
वी. बा. ह. हो. सो. क. न्या. द. न. ले. वा. बु. का. कु. ल. का. ७. आ. मा.
का. कु. ल. का. ७. पू. स्ना. प. वि. त्र. दु. न्द. न्. ॥ ४ ॥ ब्रा. ह्म. रा. का. ३.
नै. चार. प्रकार. का. वि. वा. द. क. ह्या. का. छ. न्. ॥ ४ ॥ ॥ ४ ॥

राम

४८

॥ ४ ॥

इ. वे. ले. क. न्या. कि. नि. वि. वा. द. ग. न्. जो. छ. सो. अ. सु. र. वि. वा.
ह. हो. ॥ व. ले. क. न्या. ह. रि. क. न. वि. वा. द. ग. न्. जो. छ. सो. ए.
क्ष. स. वि. वा. द. हो. स. न्न. व. ले. यो. वि. वा. द. ला. ई. वि. स्का. ए.
रि. न्या. ग. ग. न्या. को. छ. ॥ व. ले. क. न्या. ह. रि. वि. वा. द. ग. न्.
जो. छ. सो. पेशा. च. वि. वा. द. हो. सो. वि. वा. द. नि. द्र. छ. ॥ ५ ॥

शुक्र

वदुधाक्षत्रिय वनिजा कन गांश्वर्क असूर राक्षस
ईवीवाहलिया काहन ॥ ॥ आतौपिशक विवाह
जो ह सो विवाह गणार्पा पापिष्ट कहिन्ह ॥ ॥ क
या दान का विषे वृद्ध एते हात समात नू क्षत्रि
यले श ए समात नू वैश्यले के रा समात नू सुद्रले

राम

॥५०॥

धी ३

वसु समात नू आफ्रा जात वरोवर कि कन्या दै भ
न्या यो विलैं के सा को हो आफ्रै जात मा कि कन्या छ
भन्या कन्या को हाते समाति कन्या दान लि नू धर्म
पूर्व का विवाह ले मै को छ धी दुन्ह ॥ ॥ ह वै धर्म
को छ धि दुन्ह विवाह लक्षणम् ॥ संपूर्ण समाप्त शुभम्

श्रीऋ

MSHA ARCHIVES

2421

मरु

सिंहाकेसवन् १५५४ संवत् ८९९ साल मीति मार्ग अ रा
दि ४ रोज ३ ह्वमान्ने धिते ॥ जपं मृग ससकार म
आयुधन संपाति परि पूर्व समाफ । लिखत ए
को पोशाक कलोक से ले रो भग न्या पाप लागला ॥ ५५
यदि ७ धोवा असू धो वाम मये दो नदियते ॥